Zvlášť účtované léčivé přípravky dle SÚKL kódu a diagnózy (ATC aktuální)

Datová sada umožňuje hodnotit objem zvlášť účtovaných léčivých přípravků (ZÚLP) hrazených z veřejného zdravotního pojištění podaných (aplikovaných) za posledních pět let. Posledním rokem je časově poslední uzavřený rok. Léčivé přípravky jsou seskupeny podle kódu SÚKL a doplněny o ATC skupinu (anatomicko-terapeuticko-chemická klasifikace léčiv) aktuální v době publikování datové sady. Datová sada je sestavena tak, aby bylo možné pro jednotlivé kódy SÚKL, tedy jednotlivé léčivé přípravky, vyhodnotit rovněž počet unikátních pacientů, u kterých bylo léčivo v hodnoceném roce alespoň jedenkrát vykázáno. Dále datová sada podává informace o celkové úhradě za podané léčivé přípravky od zdravotních pojišťoven. Datová sada umožnuje hodnotit výše uvedené parametry i s ohledem na diagnózu, pro kterou byl zvlášť účtovaný léčivý přípravek vykázán. Zvlášť účtované léčivé přípravky jsou specifické léky, které nejsou předepisovány na recept, ale jsou vykazovány a účtovány zvlášť. Tyto léčivé přípravky účtují specializovaná pracoviště na žádanku (tj. na základě smlouvy uzavřené mezi specializovaným pracovištěm a zdravotní pojišťovnou) a užívány jak hospitalizovanými, tak ambulantními pacienty.

Téma

Zdraví

Časové pokrytí

1. 1. 2021 - 31. 12. 2025

Aktualizace

roční

Související území

Česká republika

Klíčová slova

NRHZS, Národní registr hrazených zdravotních služeb, léčivý přípravek, kód SÚKL, ATC, veřejné zdravotní pojištění, vykázaná zdravotní péče

Klasifikace dle EuroVoc

léčivý přípravek, státní zdravotní služba

Kontakt

ÚZIS ČR

Organizace

Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR

Distribuce GZIP

Stáhnout výstup

Otevřít schéma

Formát: GZIP
Velikost: 20.85 MB
Velikost po rozbalení: 151.21 MB
Počet záznamů: 1 968 412
Počet atributů: 11

Autoři: Vysoudil Michal, Jarkovský Jiří, Klika Petr, Klimeš Daniel, Mužík Jan, Komenda Martin, Dušek Ladislav

Schvalování:

- porada vedení ÚZIS ČR dne 1. 4. 2025
- pověřenec pro ochranu osobních údajů dne 18. 10. 2024

Datum aktualizace dat: 8. 10. 2026

Datum aktualizace dokumentace: 18. 11. 2026

Licence

Autorské dílo licencované CC BY 4.0

Originální databáze

Není autorskoprávně chráněnou databází

Zvláštní právo pořizovatele databáze

Není chráněna zvláštním právem

Osobní údaje

Neobsahuje osobní údaje

Citace

Vysoudil M., Jarkovský J., Klika P., Klimeš D., Mužík J., Komenda M., Dušek L.. Zvlášť účtované léčivé přípravky dle SÚKL kódu a diagnózy (ATC aktuální). Národní zdravotnický informační portál [online]. Praha: Ministerstvo zdravotnictví ČR a Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR, 2026 [cit. 2026-11-27]. Dostupné z: http://www.nzip.cz/data/2347-zvlast-uctovane-lecive-pripravky-sukl-atc-aktualni-otevrena-data. ISSN 2695-0340

Primární cíl

Datová sada umožňuje hodnotit objem zvlášť účtovaných léčivých přípravků (ZÚLP) hrazených z veřejného zdravotního pojištění podaných (aplikovaných) za posledních pět let. Posledním rokem je časově poslední uzavřený rok. Léčivé přípravky jsou seskupeny podle kódu SÚKL a doplněny o ATC skupinu (anatomicko-terapeuticko-chemická klasifikace léčiv) aktuální v době publikování datové sady. Datová sada je sestavena tak, aby bylo možné pro jednotlivé kódy SÚKL, tedy jednotlivé léčivé přípravky, vyhodnotit rovněž počet unikátních pacientů, u kterých bylo léčivo v hodnoceném roce alespoň jedenkrát vykázáno. Dále datová sada podává informace o celkové úhradě za podané léčivé přípravky od zdravotních pojišťoven.

Datová sada umožnuje hodnotit výše uvedené parametry i s ohledem na diagnózu, pro kterou byl zvlášť účtovaný léčivý přípravek vykázán.

Zvlášť účtované léčivé přípravky jsou specifické léky, které nejsou předepisovány na recept, ale jsou vykazovány a účtovány zvlášť. Tyto léčivé přípravky účtují specializovaná pracoviště na žádanku (tj. na základě smlouvy uzavřené mezi specializovaným pracovištěm a zdravotní pojišťovnou) a užívány jak hospitalizovanými, tak ambulantními pacienty.

Základní informace

V rámci zveřejňování dat z Národního registru hrazených zdravotních služeb (NRHZS) vznikla datová sada přinášející informace o počtu pacientů s vykázanými zvlášť účtovanými léčivými přípravky, objemu předepsaných zvlášť účtovaných léčivých přípravků a úhradách za zvlášť účtované léčivé přípravky z veřejného zdravotního pojištění.

Počty jsou členěné podle diagnózy, pro kterou byl léčivý přípravek podán (aplikován) a lékařské odbornosti, která léčivý přípravek vykázala na dokladu 03 (Zvlášť účtované léčivé přípravky a zdravotnické prostředky), ve formě agregovaných dat na úrovni jednotlivých SÚKL kódů. Smyslem agregace je zmenšit velikost dat při zachování informace o objemu vykazované péče. Datová sada vzniká v souladu s národní metodikou tvorby otevřených dat a je dostupná v národním katalogu.

Datová sada je obohacena o parametr, který uvádí podíl počtu balení daného léčivého přípravku vykázaném na dokladu 03 na celkovém počtu balení tohoto přípravku v daném roce.

Názvy pro jednotlivé kódy SÚKL a další parametry léčivých přípravků jsou k dispozici v seznamu léčivých přípravků SÚKL. Kódy ATC jsou k dispozici v číselníku ATC skupin. Názvy a další charakteristiky diagnóz a jejich skupin jsou k dispozici na webu věnovaném klasifikaci MKN-10.

Důležitou informací je, že přiřazená ATC skupina k jednotlivým léčivým přípravkům se vztahuje k datu publikování datové sady, resp. k aktuálně platnému číselníku v době exportu datové sady. Zařazení léčivých přípravků (jednotlivých SÚKL kódů) do ATC skupin se v čase může měnit, což tato datová sada zohledňuje. Pokud má uživatel zájem o datovou sadu, která nezohledňuje změnu ATC v čase u jednotlivých léčivých přípravků, resp. sadu, kde je ke každému SÚKL kódu doplněna ATC skupina platná v době jeho vykázání, má možnost využít datovou sadu Zvlášť účtované léčivé přípravky dle SÚKL kódu a diagnózy (ATC v době vykázání): NR-04-55.

Z technického hlediska vzniká tato datová sada kombinací údajů z datové věty AB (hlavičky dokladů o poskytnutých zdravotních službách) a datové věty AC (řádky těchto dokladů s údaji o jednotlivých poskytnutých zdravotních službách) dle Datového rozhraní NRHZS, pro bližší informace viz dokumentaci na webové adrese https://www.uzis.cz/nrhzs.

Interpretace a informační hodnota

Datová sada je odvozena z dat Národního registru hrazených zdravotních služeb (NRHZS), který obsahuje data o vykázaných zdravotních službách hrazených z veřejného zdravotního pojištění.

Datová sada poskytuje sumární údaje o podaných (aplikovaných) zvlášť účtovaných léčivých přípravcích. V jednotlivých letech je uveden počet unikátních pacientů s předepsaným léčivým přípravkem dle kódu SÚKL, počet vykázaných balení, počet definovaných denních dávek, počet obvyklých terapeutických denních dávek a také objem úhrad v Kč za vykázané léčivé přípravky ze strany zdravotních pojišťoven. Veškeré informace jsou uvedeny ve stratifikaci dle tříznakové MKN-10 diagnózy, pro kterou byl léčivý přípravek předepsán, a lékařské odbornosti, která léčivý přípravek vykázala.

Stratifikaci doplňuje i údaj o tom, jaký počet balení jednotlivých kódů SÚKL byl v daném roce vykázán na dokladu 03 (Zvlášť účtované léčivé přípravky a zdravotnické prostředky) z celkového počtu vykázaných balení příslušného kódu SÚKL. Údaj je uveden v procentech napříč diagnózami a lékařskými odbornostmi (nezohledňuje je) v daném roce. To znamená, že na všech řádcích datové sady, kde je konkrétní SÚKL kód uveden v daném roce, bude hodnota tohoto parametru totožná. Přidání tohoto parametru do datové sady podává informaci o tom, na kterém dokladu se léčivý přípravek vykazuje nejčastěji, a to buď na dokladu 03, nebo 10 (recept). Ostatní doklady, na kterých se léčivé přípravky vykazují, jsou s ohledem na vykázané množství zanedbatelné.

Dále tento parametr umožňuje uživateli pracovat s informací o diagnóze, protože mu umožňuje se objektivně rozhodnout, zda má význam u konkrétního léčivého přípravku hodnotit, pro které diagnózy se vykazuje. Léky se většinou vykazují na receptech, kde se diagnóza běžně neuvádí, z čehož vyplývá, že pokud bude mít uživatel např. informaci, že jen deset procent balení bylo vykázáno na dokladu 03, není analýza na základě diagnózy zcela relevantní.

Při přechodu na nižší úroveň (nižší detail) klasifikace léčiv (např. pro souhrn jednotlivých SÚKL kódů v jedné ATC skupině) lze sčítat počty balení, počty definovaných denních dávek, obvyklých terapeutických denních dávek a úhrady z veřejného zdravotního pojištění. Naopak nelze sčítat počty pacientů, jelikož pacient může užívat souběžně různé léčivé přípravky řazené do jedné ATC skupiny a při přechodu na nižší úroveň klasifikace (součtu pacientů přes jednotlivé SÚKL kódy) by mohlo dojít k opakovanému započtení pacienta.

Informační limity

Data o zdravotních službách mimo veřejné zdravotní pojištění (samoplátci, připojištění) nebo služby nevykazované zdravotní pojišťovně (např. lékový paušál při hospitalizaci) nejsou v datové sadě k dispozici.

Datová sada zahrnuje pouze standardně hrazené léčivé přípravky z veřejného zdravotního pojištění. Nezahrnuje tedy ty léčivé přípravky, které běžně hrazeny nejsou, ale zdravotní pojišťovny je ve výjimečných případech uhradily (datová sada nezahrnuje léčivé přípravky, jejichž SÚKL kód začíná písmenem V, např. V100233).

Z důvodu ochrany osobních údajů fyzických osob datová sada nezahrnuje léčivé přípravky, které byly vykázány na dokladech, kde byla současně uvedena i jedna z citlivých diagnóz – pohlavní nemoci a žloutenky.

Počty definovaných denních dávek a obvyklých denních terapeutických dávek nejsou stanoveny pro všechny léčivé přípravky.

Příklady použití

Typickým příkladem využití dat je sumarizace vykazování léčivého přípravku a jeho další rozbor za použití dostupných kategorizací.

Příklad konkrétního výstupu: Uživatel hodnotí počet balení léčivých přípravků spadajících do ATC skupiny J01DB04 (Cefazolin) v roce 2023 vykázaných pro nemoci dýchací soustavy.

Ochrana osobních údajů (GDPR)

Datová sada je připravována v souladu se zákonem 372/2011 Sb. (Zákon o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování) §73 odst. 8 a zákonem 110/2019 Sb. §16.

Zdroj dat

Zdrojem dat pro datovou sadu je databáze Národního registru hrazených zdravotních služeb (NRHZS), která je ve správě ÚZIS ČR dle zákona 372/2011 Sb. (Zákon o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování) §77a.

Agregace a transformace dat

Datová sada obsahuje agregované počty unikátních pacientů s vykázaným zvlášť účtovaným léčivem, počet podaných (aplikovaných) balení zvlášť účtovaných léčivých přípravků, sumu definovaných denních dávek, sumu obvyklých denních terapeutických dávek a sumu úhrad od zdravotních pojišťoven. Datum podání léčivého přípravku je převedeno na rok.

Atributy datové sady

Název	Datový typ	Název sloupce	Popis	Možné hodnoty
Rok	int	rok	rok podání (aplikace) léčivého přípravku	poslední uzavřený rok a čtyři předchozí roky (poslední uzavřený rok je vždy o jeden rok nižší než rok zveřejnění datové sady)
SÚKL kód	text	SUKL_kod	kód SÚKL dle seznamu léčivých přípravků SÚKL	viz seznam léčivých přípravků SÚKL
ATC kód	text	ATC_kod	kód ATC skupiny dle číselníku platný v době publikování datové sady	viz číselník ATC skupin
Odbornost předepisující	text	odbornost_predepisujici	kód lékařské odbornosti, která léčivý přípravek vykázala	tříznakový kód odbornosti od 001 po 9U9 (je-li k dispozici)
Diagnóza	text	diagnoza	kód tříznakové MKN diagnózy, pro kterou byl léčivý přípravek vykázán	viz klasifikace MKN-10
Počet unikátních pacientů	int	pocet_UOP	počet unikátních pacientů, kterým byl podán léčivý přípravek v daném roce	přirozené číslo
Počet balení	float	pocet_baleni	suma podaných balení léčivých přípravků v daném roce	kladné reálné číslo
Počet definovaných denních dávek	float	pocet_DDD	suma definovaných denních dávek léčivého přípravku (je-li k dispozici)	kladné reálné číslo
Počet obvyklých terapeutických denních dávek	float	pocet_ODTD	suma obvyklých denních terapeutických dávek léčivého přípravku (je-li k dispozici)	kladné reálné číslo
Úhrada zdravotních pojišťoven	float	uhrada_ZP	celková úhrada v Kč od zdravotních pojišťoven za vydaný nebo podaný léčivý přípravek	kladné reálné číslo
Balení ZULP z balení celkem	int	baleni_ZULP_z_baleni_celkem	podíl počtu balení daného léčivého přípravku vykázaném na dokladu 03 na celkovém počtu balení daného léčivého přípravku v daném roce (v %)	0–100